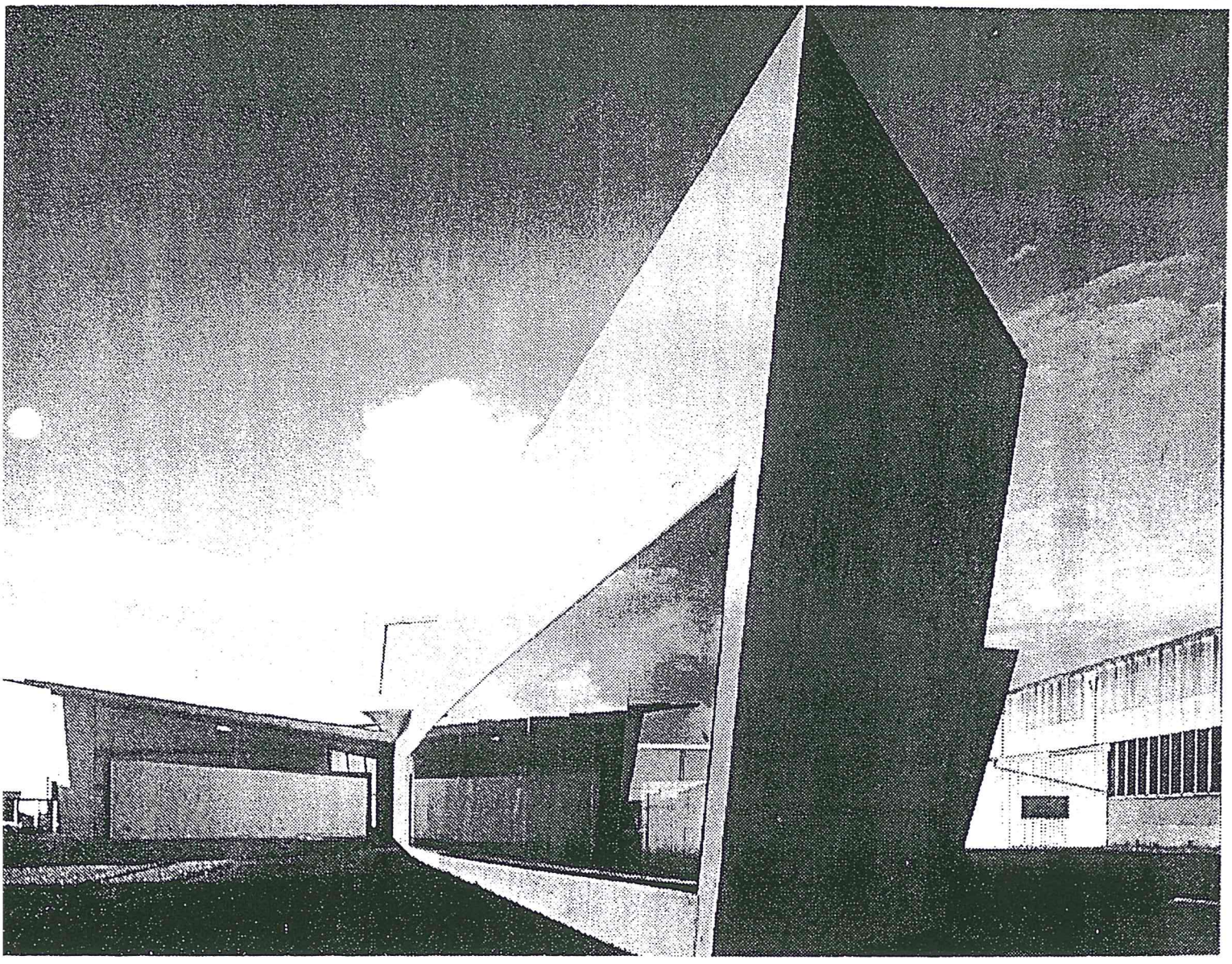
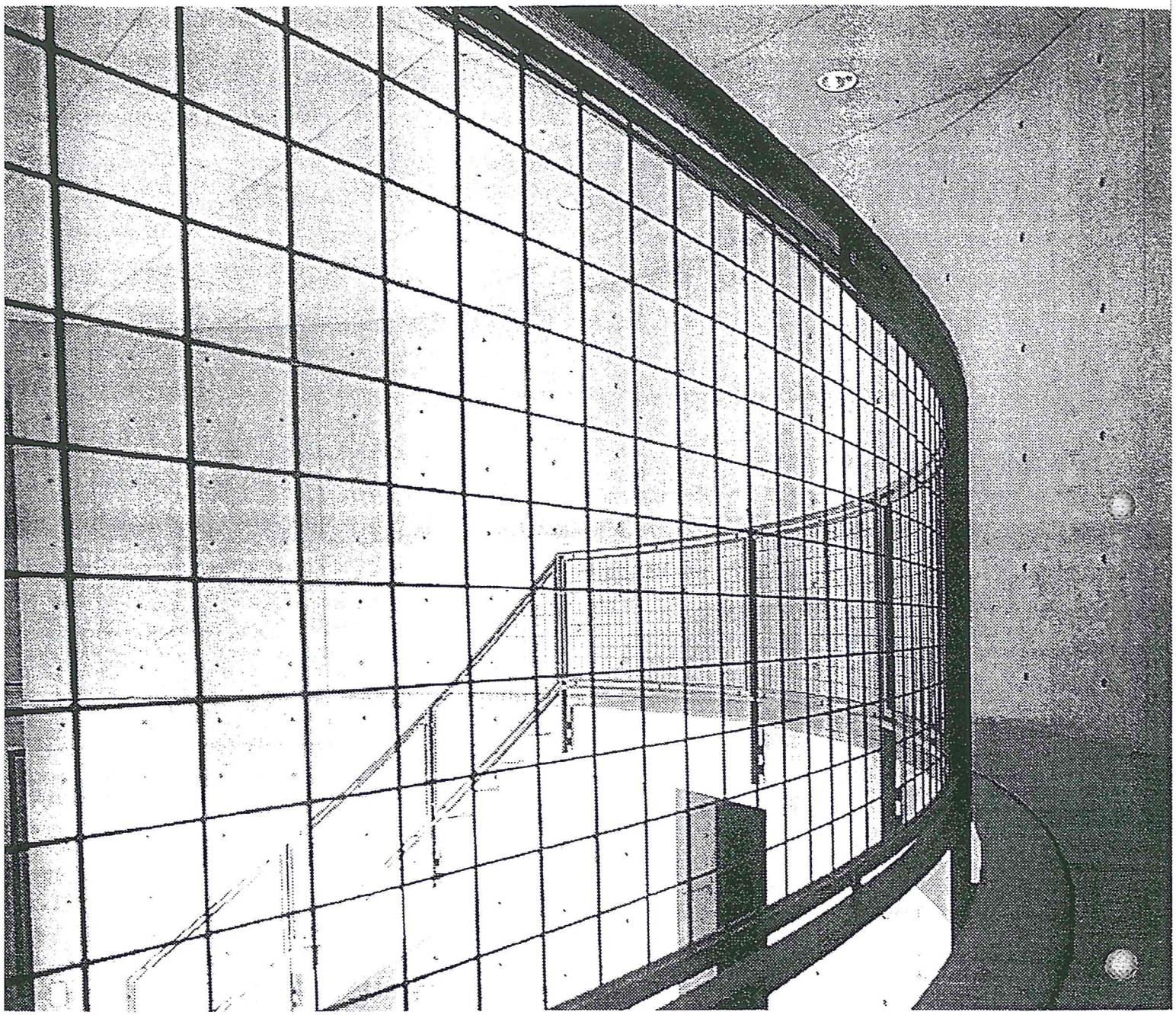
archipel

ha Hadid

afgiftekantoor BRUGGE X maandblad SEPT. 94

Tadao Ando

ARCHIPEL BULLETIN SEPTEMBER 1994

Het nieuwe werkjaar start op 23 september met een visueel reisverslag van de architektuurreis naar Basel en omgeving.
Op 21 oktober hebben we architekt **Achiel Hutsebout** uitgenodigd voor een voordracht over zijn werk.
Op 18 november stelt architekt **Christian Kiekens** zijn werk voor.
Op 10 december volgt in de cyclus **Het Stille Modernisme** een dagtrip naar de interbellum architektuur in Brussel.

Voor 1995 is het programma nog in voorbereiding.

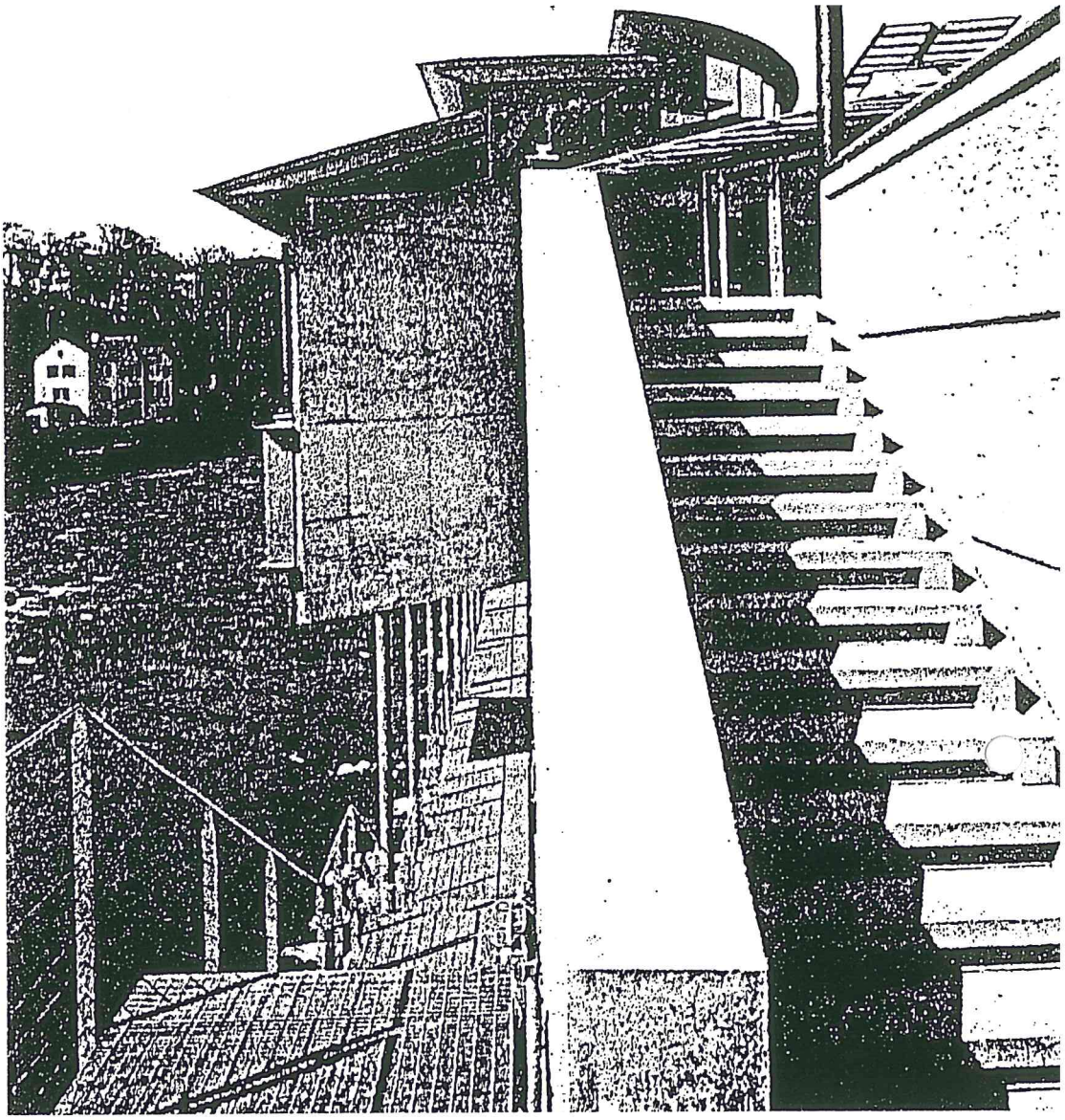
In februari en maart zijn voordrachten gepland zond Frank Loyd Wright (zijn oeuvre rond Chicago) en de beweging rond Mies Van der Rohe in Chicago (de "second school"). In het paasverlof gaat de jaarlijkse architektuurreis immers ditmaal naar **Chicago** (met eventueel **Washington** als tussenstap).

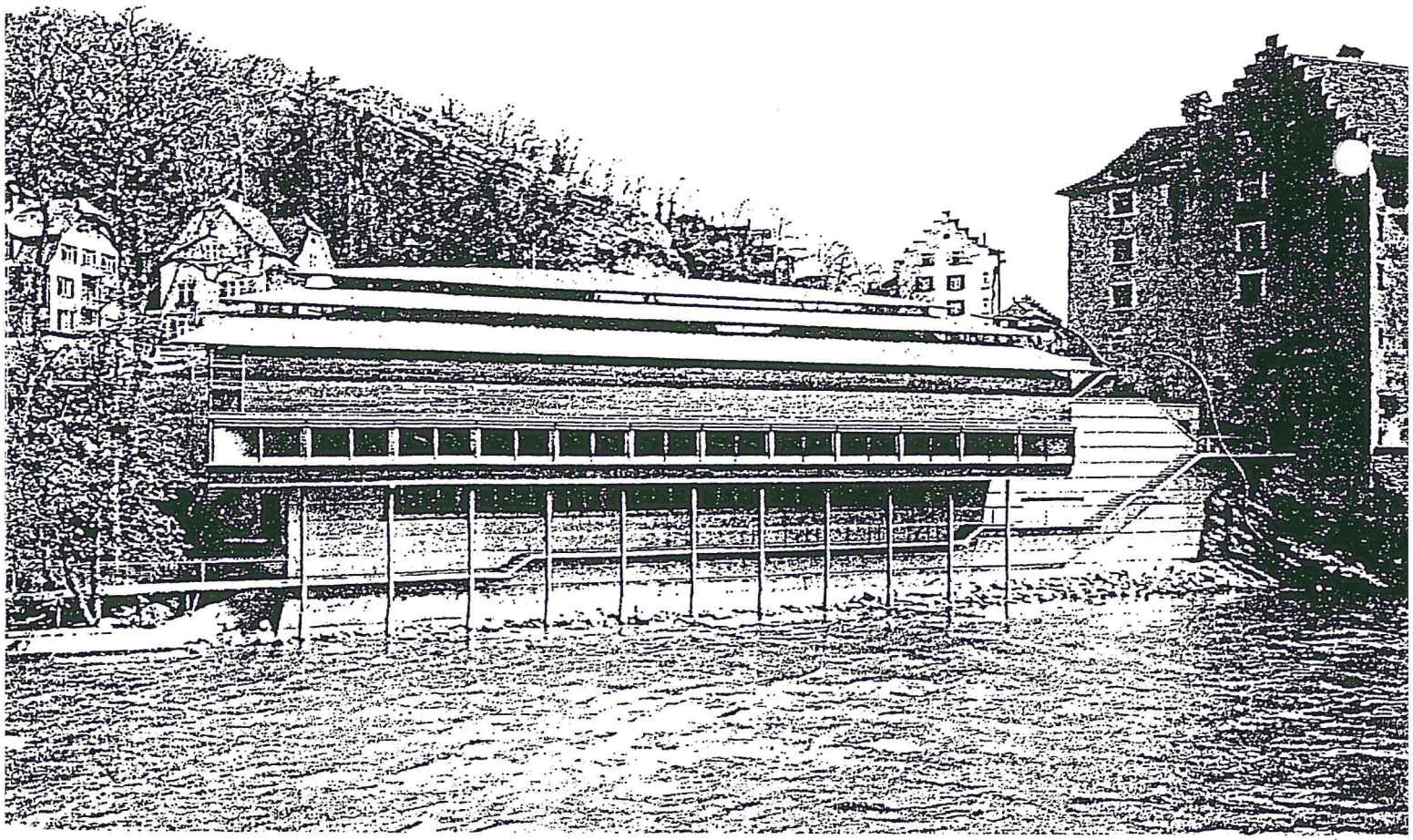
Daarnaast trachten we een befaamde Franse ingenieur-architekt, wiens oeuvre zich toespitst op zeer inventieve strukturen, uit te nodigen.
We denken ook nog aan een week-end Lille-Péronne-Parijs naar de recente realisaties : enzovoort ... (In volgende bulletins méér over dit programma).

Wie de aktiviteiten van de architektuurvereniging ARCHIPEL al jaren volgt, weet dat het een gevuld programma wordt rond architektuurkultuur met aandacht voor recente architektuurgeschiedenis en interessante architektuuraktualiteit. Een programma waarmee we in Vlaanderen (blijkbaar) nog steeds alleen staan.

De beheerraad van ARCHIPEL vzw die zich voor dit maandelijkse aanbod inzet is hetzelfde team als vorig jaar.
Er is evenwel een wisseling van taken. Sekretaris-penningmeester **Philip Cardinael** heeft 10 jaar deze zware taak op zich genomen en wordt dit jaar op zijn verzoek opgevolgd door **Michel Vanlangenhove**. Daarmee verhuist ook het sekretariaatsadres.

Via dit bulletin willen we Philip dan ook danken voor zijn intense inzet in al deze jaren. Hoe ARCHIPEL er tien jaar lang in slaagde financieel te overleven zonder subsidies, met bijna uitsluitend ledenbijdragen, en tussendoor bescheiden sponsoring, is een wonder, maar het is hem toch gelukt.

het historisch museum in Baden van Wilfrid en Katarina Steib

vrijdag 23 september 1994

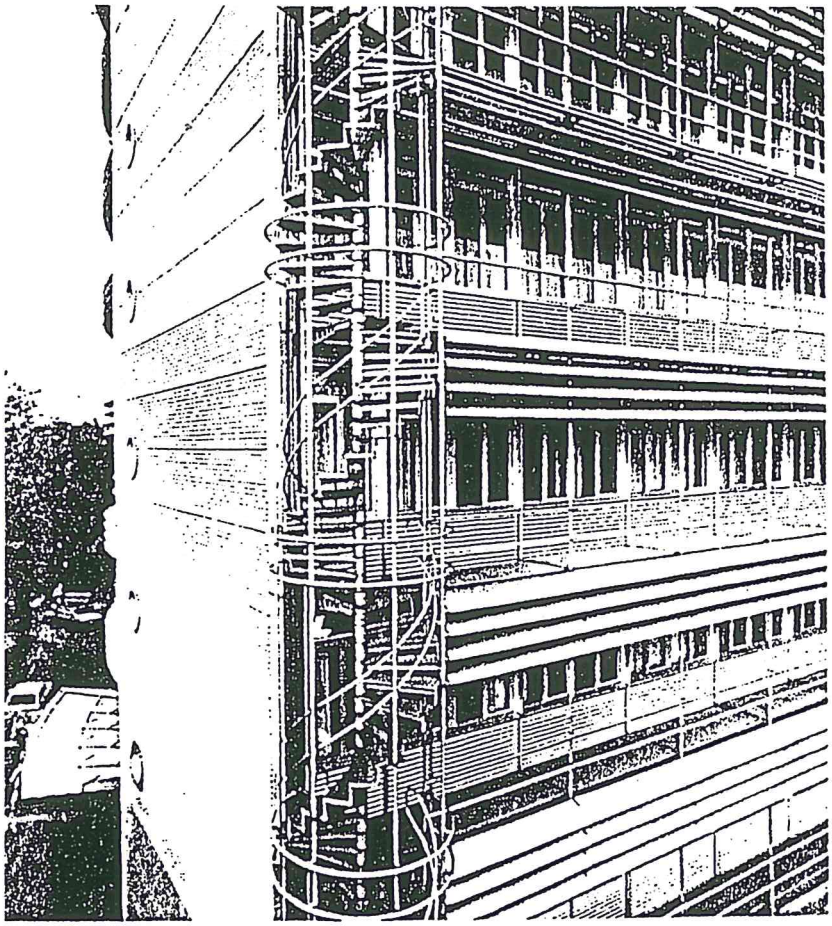
ARCHIPEL IN BASEL, ZURICH, BADEN, WEIL AM REIN DE ONDRAAGLIJKE LICHTHEID VAN ARCHITEKTUUR

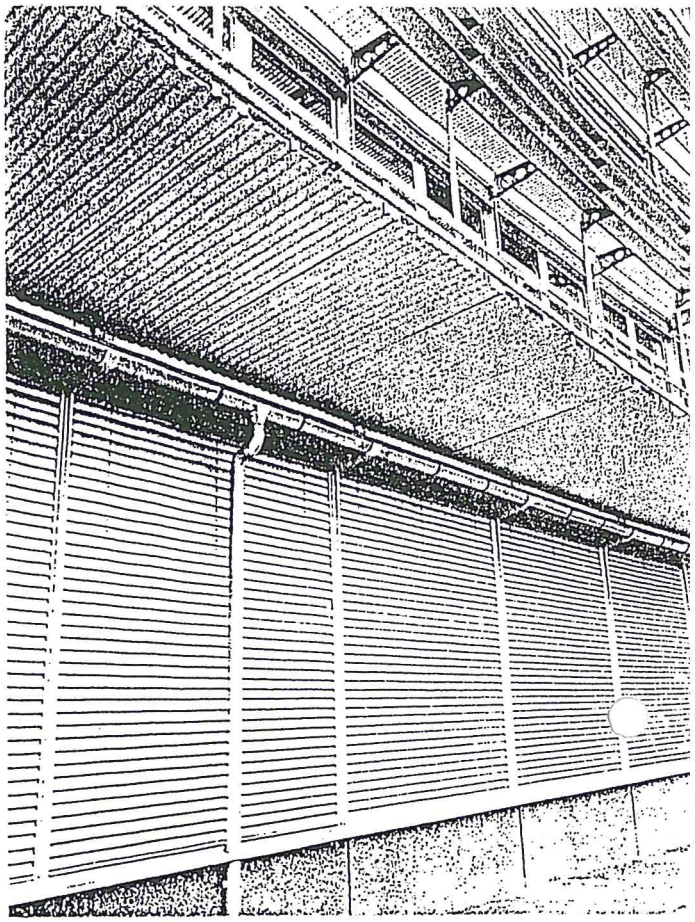
dia's Marc Felix video Paul Vandenberghe
20u.30 't Leerhuys, Groeninge 35 Brugge

De ARCHIPEL-reis naar Basel en omgeving was een boeiende konfrontatie met een aktuele architektuur die op zoek gaat naar essentie, eenvoud, zuiverheid.
De architektuurkultuur in de streek van Basel is niet onder één noemer te vatten. De soms verbluffende indruk van lichtheid die in haarscherpe detailleringen tot stand kwam, lijkt echter wel een tema die veel architekten heeft bezield. Enkele kwalitatieve hoogtepunten waren ongetwijfeld (in volgorde van bezoek) :

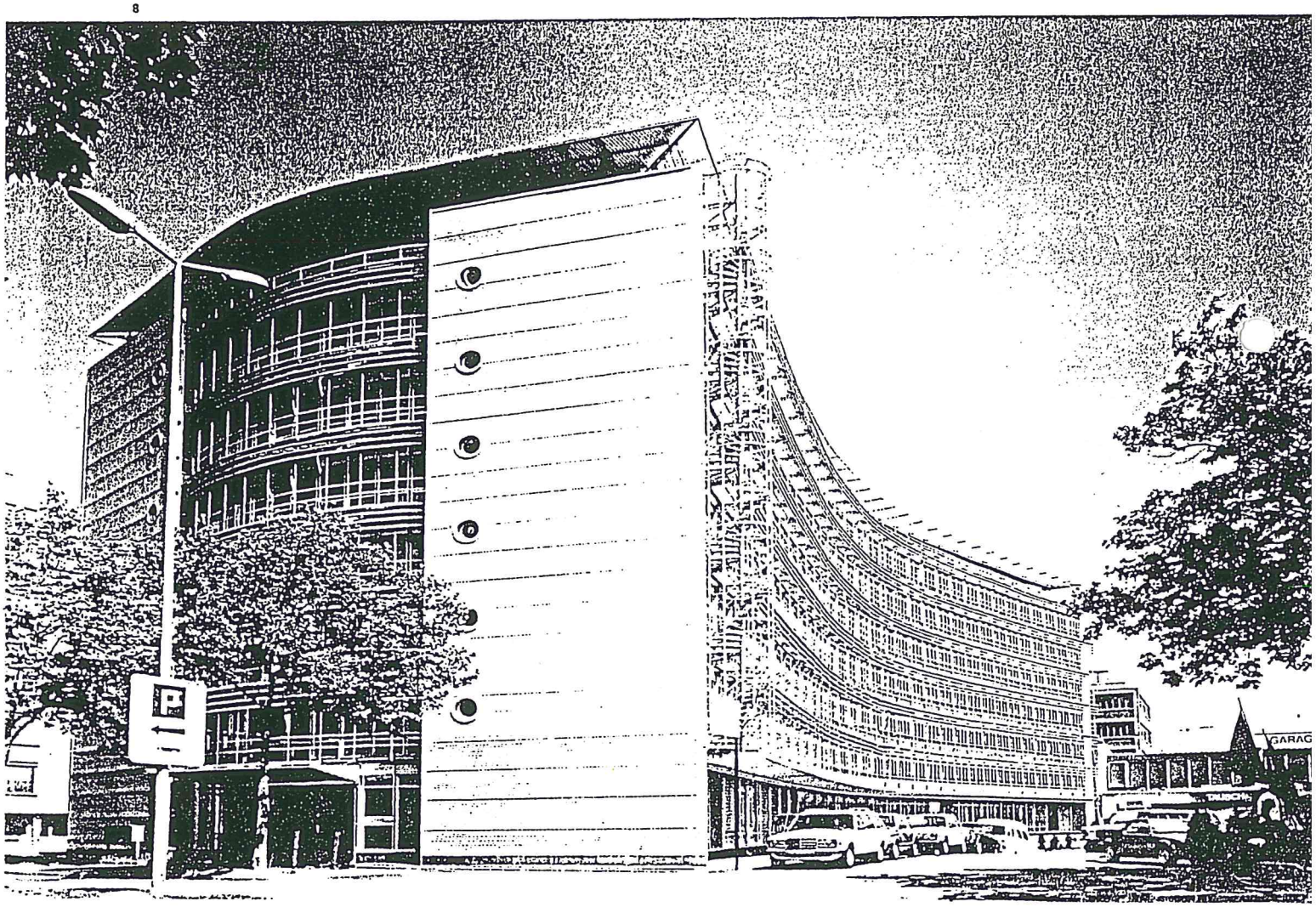
- **het houten woonhuis voor bejaarden van Herzog & De Meuron**
  Sereen, precies, gedetailleerd.
- **de verbouwing in het Engelhof van Silvia Gmür**
  Met zijn haarscherp gedetailleerde biblioteekruimte.
- **het wooncomplex van Diener en Diener**
  Waar ons een receptie werd aangeboden, een rustig minimalistisch getekend complex.
- **het haus der Schweisstechnik van Bürdin Nissen Wenzlaff**
  Een haast zwevend, horizontaal geleedde blok langs de snelweg).
- **de aanlegplaats voor schepen van Wilfrid en Katharina Steib**
  De speelse 'lichtheid'.
- **het woning- en ateliercomplex van Diener & Diener**
  Een rustig evenwicht van zuivere gestapelde volumes.
- **het Stadelhofen spoorwegstation van Calatrava in Zürich**
  Hier een geniale stedebouwkundige ingreep van hetzelfde hoog niveau als de verbluffende staaldetailleringen van de elegante overkappingen.
- **het Marti office in Zürich van Theo Hotz**
  Twee gebogen helften in plattegrond, palend aan 2 spievormige middenkernen. Ongelooflijk elegant gedetailleerde gevels en binnenruimten die het gebouw een dynamiek van parallele vloeiende lijnen meegeven. Een onvergetelijk gebouw.
- **het historisch museum in Baden van Wilfrid en Katarina Steib**
  Een verbuffend gebouw. Uitermate zorgvuldig ingepast langs de rivier, palend aan het oude stadscentrum. Zeer precies gedetailleerd. Ruimtelijkheid en opnieuw die "ondraaglijke lichtheid". Een promenade architecturale, met 'aaneengeregen evenementen'.
- **de St.-Antoniuskerk uit 1927 van Karl Moser**
  Een historisch beton-bouwwerk.
- **het Goetheanum van Rudolf Steiner uit 1925**
  Dit historisch bouwwerk werd het meest controversiële uit de reis. De 'ondraaglijke zwaarte van architektuur' kan hier tellen als kontrast. Ruimschoots stof voor avondlijke diskussies nadien aan de boord van het meer in Luzern.
- **het woonhuis in het kasteelpark van Silvia Gmür**
  Elegant, zuiver, licht, sereen.
- **het ouderlingencentrum van Wilfrid en Katharina Steib**
  Een zeer beheerst complex met uitnodigende binnenruimten, overspoeld door licht.
- **sociale woningbouwcomplex van Michael Adler**
  Een stedebouwkundig zeer kundig geschakeld complex, opgebouwd rond vier woontuinen met zuiver gedefinieerde volumes en ruimten die zowel privacy garanderen als sociale kontakten bevorderen.

het Marti office in Zürich van Theo Hotz

8

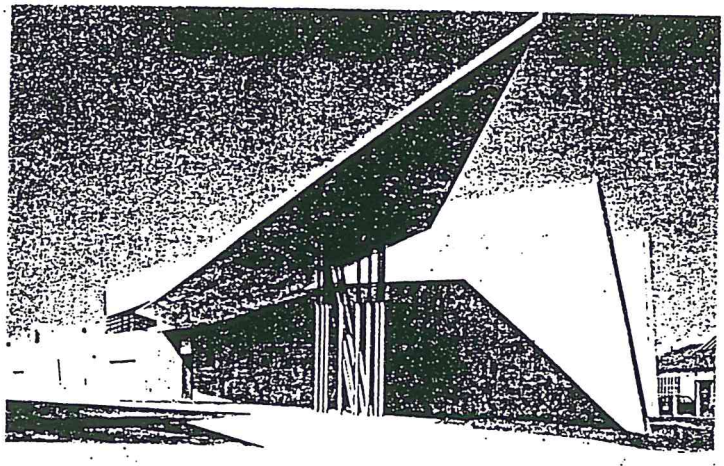

- **Weil Am Rein - Vitra**
- **Het konferentiecentrum van Tadao Ando**
  Bescheiden in de grond verzonken. Streng, zuiver, monoliet beton met een perfekte oppervlaktebehandeling. Hier schieten woorden te kort. De sereniteit die men in deze ruimten ondergaat, de stille kracht van wanden, openingen, spleten. De wijze waarop zonlicht de ruimtes aantast ... Het genie van Ando of de stilte van introverte architektuur.
- **Het meubelmuseum van Frank O. Gehry**
  Een skulpturale vorm die van buitenaf volstrekt willekeurig in elkaar geschoten lijkt te zijn, maar binnenin een vloeiende ruimtelijkheid openbaart waar het daglicht via meesterlijke 'lichtkanonnen' binnentreedt. Een extravert kontrast met het net daarvoor bezochte gebouw van Ando.
- **het produktieatelier van Alvaro Siza**
  Zo evident, beheerst zichzelf wegcijferend dat men het haast voorbij loopt (Helaas was dit binnenin niet te bezoeken).
- **de brandweerkazerne van Zaha Hadid**
  Haar eerste gebouw is meteen een verbluffend manifest van dynamiek en funktionele expressiviteit. Ongelooflijk rijk aan ruimtelijke evenementen, haarscherp gedetailleerd.

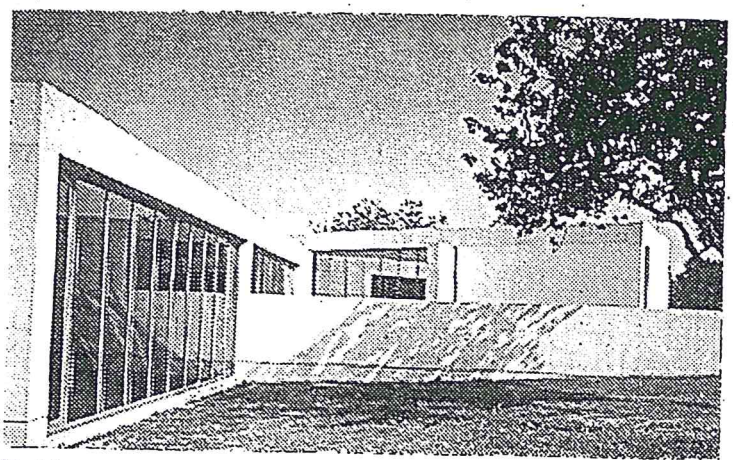
Tot zover een greep uit een zeer uitvoerig programma dat in detail verder in dit bulletin wordt weergegeven.
Met dank aan de organisators van deze architektuurreis **Wim Supply** (die ook gidste) en **Jan Vandewalle**. De reis was opnieuw (zoals we dat van ARCHIPEL-reizen stilaan gewoon worden) zeer gevuld, gevarieerd en perfekt getimed). Een belevenis voor wie erbij was. Via dia- en videomateriaal willen we reizigers en anderen nog eens laten (na)genieten.

Marc Felix

de brandweerkazerne van Zaha Hadid

Het konferentiecentrum van Tadao Ando

PROGRAMMA REIS BASEL:
DE ONDRAAGLIJKE LICHTHEID VAN ARCHITECTUUR

DONDERDAG 12 MEI 1994:

transfer van Station naar Hotel, bagage deponeren en ontbijt.

VOORMIDDAG

07.30 : BASEL Innerstadt (volgorde niet vast)

1. ARCHITECTUURMUSEUM, Rasser/Vadi Diener/Diener
2. TABOURETTLI THEATER Calatrava
3. ROSSHOF Naef/Studer/Studer
4. WOHN/GESCHÄFTSHAUS Marbach/Rüegg
5. WOHN/GESCHÄFTSHAUS Herzog/ De Meuron
6. ENGELHOF Gmür/Vischer
7. WOHNHAUS IM HOF Herzog/De Meuron
8. INFORMATICAABTEILUNG Furrer/Fasnacht/...
9. TRAMWARTEHALLEN Stiner/Furrer/...

10.00:STADSTHEATER
Rondleiding in het gebouw met de architect.
Kunstwerken van Richard Serra / Tengeli

12.00 MIDDAGPAUSE
Vrije stadwandeling/ middagmaal/ en wandeling naar Sint Alban-Rheinweg 94 (langs de Rhein stroomopwaarts vanaf de Wettsteinbrücke).

NAMIDDAG

14.00:SINT ALBAN
Bezoek onder begeleiding van Matthias Ackermann, architect

19. WERKSTÄTTEN UND ATELIERS Adler
20. UMBAU INDUSTRIEGEBÄUDE Adler
21. WOHNHÄUSER MET ATELIERS Diener/Diener
22. HAUS DER SCHWEISSTECHNIK Bürgin Nissen Wenzlaff

16.00:MUSEUM
18. MUSEUM FÜR GEGENWARTSKUNST W. en K.Steib
Tentoonstelling van Joseph Beuys

17.00:RECEPTIE/DRANKJE/ONTMOETING
18.00:BUS NAAR HOTEL

VRIJDAG 13 MEI 1994:

bustrip naar Zurich en Baden

VOORMIDDAG

09.00: VERTREK BUS AAN HOTEL
10.00: SCHOOL FREYDENBERG
11.00: MARTI OFFICE/ KANTONALE GEBAUDEVERSICHERUNG
arch. Theo HOTZ
12.00 STADELHOFEN SPOORWEGSTATION
arch. Santago Calatrava

MIDDAGPAUSE

NAMIDDAG

13.30 VERTREK BUS NAAR BADEN
14.30 HISTORISCH MUSEUM BADEN
arch. Wilfrid en Katharina Steib
15.30 WONINGBOUWCOMPLEX MARTINSBERGSTRASSE
arch. Burkard/Meyer/Steiger
16.30 VERTREK BUS NAAR WOHLEN
17.30 KANTONSCHULLE WOHLEN
arch. Burckard/Meyer/Steiger
met medewerking van Calatrava
19.00 VERTREK BUS NAAR HOTEL

ZATERDAG 14 MEI 1994:

VOORMIDDAG

09.00 VERTREK AAN HOTEL

13 WOHNBEBAUUNG HAMMER 1 Diener/Diener
14. WOHNBEBAUUNG HAMMER 2 Diener/Diener
15. KOMMUNALES WOHNHAUS Morger/Degelo
16. KINDERGARTEN Morger/Degelo/Pretre
17. SCHIFFANLEGESTELLE Wilfrid en Katharina Steib
18. PASSAGIERSSCHIFF C.MERIAN Erny/Gramelsbacher/...
ST.ANTONIUSKERK(1927) Karl Moser
44. WOHN-GESCHÄFTSHAUS Herzog/De Meuron
45. WOHN- ATELIERHAUS Diener/Diener
63. EINFAMILIENHAUS Michael Adler/Partners

NAMIDDAG

14.00 GOETHEANUM (1925) Rudolf Steiner
OMGEVING VAN HET GOETHEANUM
1. Schrijnwerkerij, Atelier Rudolf Steiners 2. Sterrenwacht
3. Huis Schuurmans 4. Studentenhome
5. Kantoor Bio-Dynamische landbouw 6. Stookhuis
7. Philosofisch-Antroposofische uitgeverij
8. Glashuis Natuurwetenschappelijke afdeling
9. Watertrap van beeldhouwer John WILKES
10. Kleinodienschule 11. Rudolf Steiner archief-Eurythmeum
12. Huis Duldeck 13. "Felsli"-weg 14. Felsli
15. Transformatorengebouw 16. Cafetaria/Eethuis
17. Huis De Jaager 18. Eurithmiehuis
19. Heilpedagogisch instituut R.Steiner
20. Lerarenseminarie R.Steiner 22. Dorneck Ruine
23. Huis Hansi 24. Huis Friedwart

17.15 VERTREK BUS

18.00 AANKOMST BIEL BENKEN

59. SPITTELHOF UMBAU Beda Küng
Geleid bezoek met medewerker van de architect

35. EINZIMMERHAUS Silvia Gmür

19.30 BUS NAAR HOTEL

ZONDAG 15 MEI 1994:

VOORMIDDAG

09.00 VERTREK AAN HOTEL

46. WOHNHAUS IM PARK Silvia Gmür
50. GARDEROBENGEBAÜDE GRENDELMATTE Löw/Dörr
51. ALTERS- UND PFLEGEHEIM ZUM WENDELIN Wilfrid / Katharina Steib
52. GENOSSENSCHAFTSSIEDLUNG VOGELBACH Michael ALDER/Partners

WEIL-AM-REIN

53. KONFERENZ- UND TAGUNGSGEBÄUDE Tadao Ando
54. VITRA DESIGN MUSEUM Frank O. GEHRY
55. FEUERWEHRGEBAUDE Zaha HADID
GEBOUWENGEHEEL Grimshaw

15.00 VERTREK BUS NAAR STATION VOOR TERUGREIS

LEDENBIJDRAGEN 1994-1995

Dit jaar een kleine verhoging van 10 %

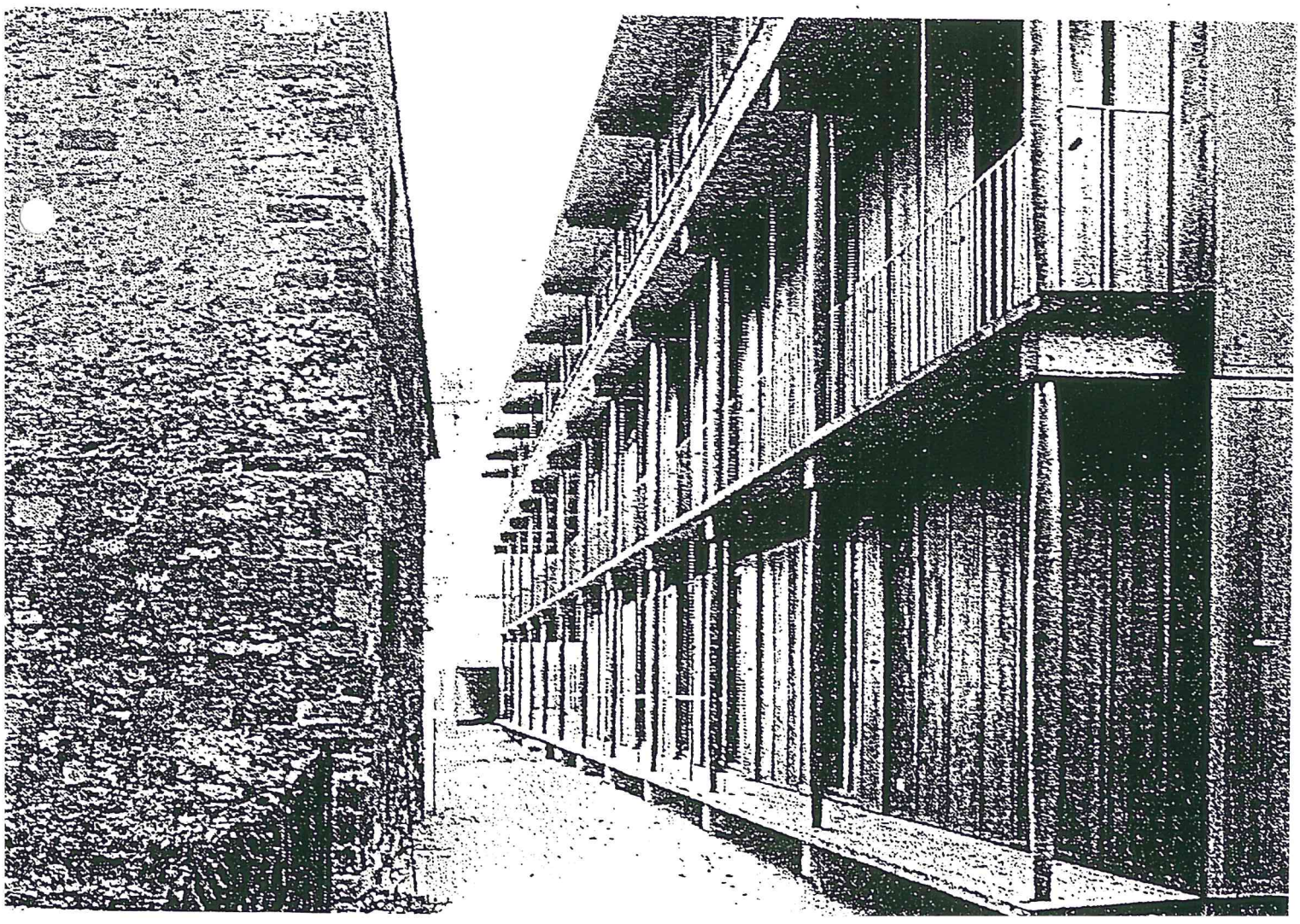
- **lidmaatschap 94-95** 2.200 F
  1.100 F voor stagiairs, studenten, 2e lid van een gezin).
  ARCHIPEL staat steeds open voor alle belangstellenden, architekten en niet-architekten. Het lidmaatschap geeft gratis toegang tot alle voordrachtavonden (die ook open staan voor een ruimer betalend publiek). Op de architektuurreis en dagtrips of week-end is enkel door leden in te schrijven. Aan de leden wordt een maandelijks info-bulletin toegestuurd.

- **abonnement bulletin 94-95** 550 F
  Iemand die geen lid wenst te worden, maar toch volledig geïnformeerd wil worden van het ARCHIPEL-aanbod, doet er goed aan een abonnement te nemen op het maandelijkse info-bulletin.

- **toegang tot de voordrachtavonden** 220 F voor niet-leden
  110 F voor studenten
  Buiten het ARCHIPEL info-bulletin wordt in ARCHITEKST (het bulletin van de Orde van Architekten) geregeld het ARCHPEL-aanbod opgegeven.

- Aangezien de werking van ARCHIPEL het in de eerste plaats van véle ledenbijdragen moet hebben, mogen we hierbij aandringen vandaag nog het bijgaand formulier in te vullen en naar het ARCHIPEL-sekretariaat te sturen én terzelfdertijd het bedrag te storten :
  sekretariaat ARCHIPEL, p/a Michel Vanlangenhove, Doornstraat 330, 8200-Sint-Andries - Brugge
  rekeningnr. 750-9072064-06

het houten woonhuis voor bejaarden van Herzog & De Meuron

HET ARCHIPEL PROGRAMMA 93-94

vr. 01 OKTOBER 93
ARCHIPEL IN DENEMARKEN
video : Paul Vandenberghe, dia's : Marc Felix

zon. 10 OKTOBER 93
EERSTE DAG VAN DE ARCHITEKTUUR
Brugge, Gent, Brussel, Bergen, Luik
ARCHIPEL : uitwerking in Brugge

vr. 29 OKTOBER 93
architekt PETER CALLEBOUT
voordracht door GERT VAN CONKELBERGE

vr. 26 NOVEMBER 93
Het NEDERLANDS ARCHITECTUURINSTITUUT TE ROTTERDAM
JO COENEN
voordracht door KATARINA VETS

zon. 28 NOVEMBER 93
architektuurtrip naar ROTTERDAM
Nederlands Architektuurinstituut Jo Coenen, Kunsthal OMA R. Koolhaas,
uitbreiding Boymans H.J. Henket, uitbreiding Parkhotel Mecanoo,
woonhuis Boevé Brinkman - Van der Vlught 1932

vr. 17 DECEMBER 93
cyclus HET STILLE MODERNISME (1)
avant-garde en traditie in de Interbellumarchitektuur in België
inleiding door LUC VERPOEST

vr. 21 JANUARI 94
cyclus HET STILLE MODERNISME (2)
de verwerking van internationale invloeden in het Antwerps modernisme
voordracht door ELS SPITAELS

vr. 25 FEBRUARI 94
cyclus HET STILLE MODERNISME (3)
Henry Van de Velde tijdens zijn tweede Belgische periode (1926-1947)
voordracht door STEVEN JACOBS

vr. 25 MAART 94
cyclus HET STILLE MODERNISME (4)

architektuurwandeling
in Kristus-Koning Brugge om 17u.45

Henry van de Velde : de late werken
Huib Hoste : moderniteit en traditie in het interbellum
voordracht door LUC VERPOEST
't Leerhuys . Groeninge om 20u.30

11 tot 15 MEI 94
ARCHIPEL in BASEL, WEIL, ZÜRICH architektuurreis

zat. 28 MEI 94
cyclus HET STILLE MODERNISME (5)
architektuurdagtrip naar Brasschaat

vr. 24 JUNI 94
AN OTHER MODERNITY . het oeuvre van LUIS BARRAGAN
voordracht door MARC DUBOIS
't Leerhuys . Groeninge om 20u.30

HET ARCHIPEL PROGRAMMA 94-95

voordrachten telkens om 20u.30 in 't Leerhuys, Groeninge 35 te Brugge

vr. 23 SEPTEMBER 94
ARCHIPEL IN BASEL
de ondraaglijke lichtheid van architektuur
dia's : Marc Felix - video : Paul Vandenberghe

vr. 21 OKTOBER 94
architekt ACHIEL HUTSEBOUT
over eigen werk

vr. 18 NOVEMBER 94
architekt CHRISTIAN KIEKENS
over eigen werk

za. 10 DECEMBER 94
ARCHITEKTUURDAGTRIP
cyclus het Stille Modernisme (6)
MODERNISME en ART DECO IN HET INTERBELLUM IN BRUSSEL

vr. 20 JANUARI 95
voordrachtavond

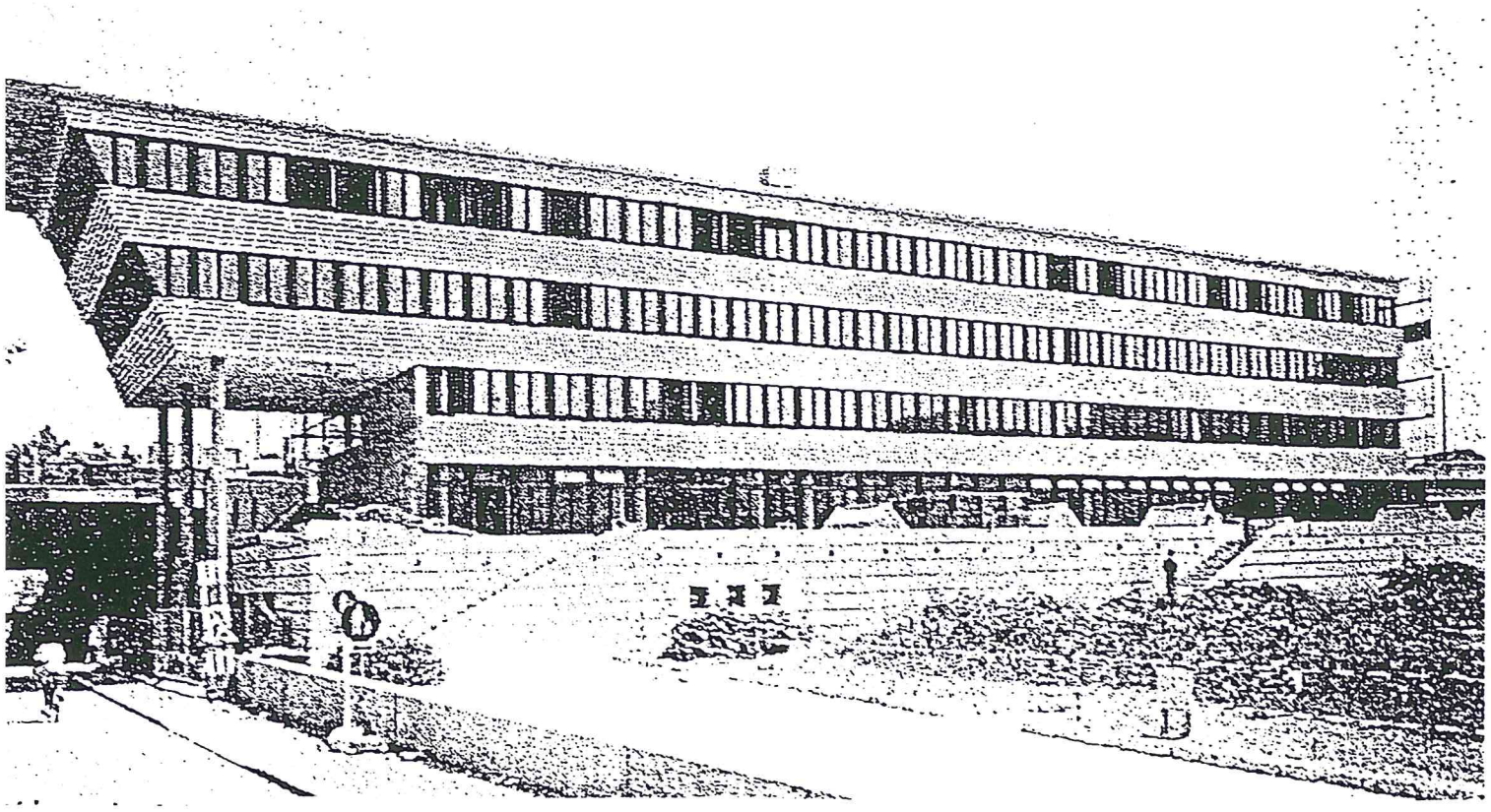
vr. 17 FEBRUARI 95
voordrachtavond

paasvakantie 1995
ARCHITEKTUURREIS . ARCHIPEL IN CHICAGO

vr. 17 MAART 95
voordrachtavond

vr. 25 MEI 95
voordrachtavond

vr. 16 JUNI 95
voordrachtavond

archipel
VZW

KONTAKTADRESSEN

voorzitter
Marc Felix
Koningstraat 43A, b.1
8400-Oostende
tel. kantoor 059/70.21.80
tel. privé 059/70.01.58
fax kantoor 059/70.81.98

sekretaris-penningmeester
Michel Vanlangenhove
Doornstraat 330
8200-Sint-Andries
tel. 050/33.78.44
fax 050/33.39.21

vice-voorzitter
Jan Vandewalle
Sint-Jansstraat 20
8000-Brugge
tel. bureel 050/33.63.56
tel. privé 050/34.41.30

beheerders :
Philip Cardinael, Wim Supply,
Gery Vandenabeele, Rik Scherpereel.

rek. nr. :
750-9072064-06

lidmaatschap 94-95	2.200 F
lidmaatschap stagiairs, studenten	1.100 F
abonnement bulletin	550 F

het Stadelhofen spoorwegstation van Calatrava in Zürich

